

Tiina Ahonen

Kansainvälisyys osana 4H:n arkea

Kansainvälisen 4H-toiminnan kehittäminen
Etelä-Pohjanmaalla

Opinnäytetyö

Syksy 2011

Kulttuurin yksikkö

Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Sosiokulttuurisen työn musiikkipainoitteinen suuntaumisvaihtoehto

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Koulutusyksikkö: SeAMK Kulttuuri

Koulutusohjelma: Kulttuurituotannon koulutusohjelma

Suuntautumisvaihtoehto: Sosiokulttuurisen työn musiikkipainotteinen suuntautumisvaihtoehto

Tekijä: Tiina Ahonen

Työn nimi: Kansainvälisyys osana 4H:n arkea

Ohjaaja: Jussi Kareinen

Vuosi: 2011

Sivumäärä: 36

Liitteiden lukumäärä: 2

Opinnäytetyö on tehty tilaustyönä Etelä-Pohjanmaan 4H-piirille. Toiveena oli, että opinnäytetyön aihe liittyisi kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseen Etelä-Pohjanmaalla.

Aloitin opinnäytetyön työstämisen selvittämällä kansainvälisen 4H-toiminnan nykytilanteen ja tunnettavuuden Etelä-Pohjanmaalla lähettämällä Webropol-kyselyn Etelä-Pohjanmaan 4H-nuorille ja -toimijoille. Lisäksi kyselyssä selvitin heidän toiveitaan ja ideoitaan toiminnan kehittämiseksi. Vastauksien perusteella haastattelin 4H:ssa työskenteleviä ihmisiä, joilta kyselin heidän mielteitään kansainvälisestä 4H-toiminnasta sekä selvitin kyselyssä esiin tulleiden ideoiden käytännön toteutusmahdollisuuksia.

Webropol-kyselyn tuloksien ja haastattelujen perusteella olen koonnut tähän opinnäytetyöhön selkeimmin esiin tulleet puutteet kansainvälisessä 4H-toiminnassa Etelä-Pohjanmaalla sekä koonnut toimintaehdotuksia niiden paikkaamiseksi.

Lisäksi opinnäytetyössäni on esitelty kansainvälisyyskasvatuksen merkitystä sekä Suomen 4H-liiton historiaa ja arvoja.

Avainsanat: Etelä-Pohjanmaa, 4H, kansainvälisyyskasvatus, kehittäminen

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: School of Culture and Design

Degree programme: Degree programme in Cultural Management

Specialisation: Socio-cultural work (Music)

Author/s: Tiina Ahonen

Title of thesis: Kansainvälisyys osana 4H:n arkea

Supervisor(s): Jussi Kareinen

Year: 2011

Number of pages: 36

Number of appendices: 2

This thesis has been customized for the 4H-District of Southern Ostrobothnia. It was hoped that the topic would have something to do with the development of international 4H activities in Southern Ostrobothnia.

I started by doing a survey about the current state and recognizability of international 4H activities in Southern Ostrobothnia. This was done by a Webropol inquiry that was sent to young people and operators involved with 4H in Ostrobothnia. In the survey I also included questions about their wishes and ideas for future activities. After analyzing the survey answers I interviewed people working for the 4H and asked them for their opinions about international 4H activities and whether the ideas that came up in the survey are possible to implement.

Based on the outcome of the survey and the interviews I presented the most prominent deficiencies in international 4H activities in Southern Ostrobothnia. I have also compiled suggestions for how to improve those fields. In addition, this thesis presents history and values of the Finnish 4H-Union and the importance of global education.

Keywords: Southern Ostrobothnia, 4H, global education, development

Sisältö

Opinnäytetyön tiivistelmä.....	2
Thesis abstract.....	3
Sisältö	4
Kuvioluettelo.....	5
Käytetyt termit ja lyhenteet	6
1 JOHDANTO	7
2 LÄHTÖKOHDAT – KEHITTÄMÄSSÄ KANSAINVÄLISEMPÄÄ ETELÄ-POHJANMAATA.....	9
2.1 Kansainvälisyys Etelä-Pohjanmaalla.....	10
2.2 Kansainvälisyyskasvatus	12
3 4H-JÄRJESTÖ.....	14
3.1 Suomen 4H-liitto.....	14
3.1.1 Kansainvälinen 4H-toiminta Suomessa	16
3.1.2 Kansainvälisyyskasvatus 4H-toiminnassa.....	16
3.2 Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri	18
3.3 Kansainvälinen 4H-toiminta Etelä-Pohjanmaalla	19
4 KOHTI KANSAINVÄLISEMPÄÄ ETELÄ-POHJANMAATA - TUTKIMUSMENETELMÄT	22
5 TUTKIMUSTULOSTEN KUVAAMINEN JA TOIMINTAEHDOTUKSIA KV-TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI.....	25
5.1 Tiedotus ja markkinointi	25
5.2 Kansainvälinen 4H-kerhotoiminta.....	28
5.3 Kansainväliset teemaillat.....	29
6 POHDINTA	32
LÄHTEET	34
LIITTEET	37

Kuvioluettelo

Kuvio 1. Kartta kunnista, jotka kuuluvat Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin alueeseen..	18
Kuvio 2. Vaasan 4H-yhdistyksen toimintaa (Kuva: Raija Rintakallio).....	21
Kuvio 3. Vastaajien maantieteellinen jakauma.....	22
Kuvio 4. 4H-jäsenyys.	23
Kuvio 5. Osallistuminen 4H:n kv-toimintaan.....	25
Kuvio 6. Alueeni tiedotus kansainvälisestä toiminnasta.	26
Kuvio 7. 4H-jäsen kertomassa 4H-vaihdostaan. (Kuva: Raija Rintakallio)	27
Kuvio 8. Avoimet kansainväliset illat.	30

Käytetyt termit ja lyhenteet

NYKY –hanke	Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin hallinnoima Nuorten yrittäjyyskasvatusympäristö-hanke.
Rockefeller-säätiö	New Yorkissa 1913 perustettu säätiö, jonka tarkoituksena on edistää "ihmiskunnan hyvinvointia koko maailmassa". Säätiö sai alkunsa John D. Rockefellerin lahjoituksesta.
Globaali	Koko maapalloa koskeva, maailmanlaajuinen.
Globalisoituva	Tulla maailmanlaajuisemmaksi.
Kv	Lyhenne sanasta kansainvälinen.
Globaalikasvatus	Opettaa kunnioittamaan erilaisuutta ja kehittää kykyä toimia globalisoituvassa maailmassa aktiivisena kansalaisena.
MOD-koulutus	Kolmipäiväinen peruskurssi, jonka tarkoituksena on lisätä osallistujien tietoisuutta omasta maailmankuvastaan. Kurssilla etsitään työkaluja vuorovaikutuksen syntymiselle erilaisten ihmisten välille.
TOP-tehtävä	Kaikille avoin yritteliäisyyteen ja yrittäjyyteen kannustava 4H:n tehtäväpankki.
Valmisteleva luokka	Luokka, jossa on maahanmuuttajia, jotka eivät vielä pärjää tavallisessa luokassa.

1 JOHDANTO

Opinnäytetyö on tehty tilaustyönä Etelä-Pohjanmaan 4H-piirille. Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin johtaja Marjatta Pohjonen toivoi, että opinnäytetyö liittyisi Etelä-Pohjanmaan kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseen. (Pohjonen 2011a).

Minusta tuntui luonnolliselta tehdä opinnäytetyö Etelä-Pohjanmaan 4H-piirille, sillä opinnäytetyön aihetta pohtiessani olin työharjoittelussa Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin NYKY -hankkeessa sekä Lakeuden 4H-yhdistyksellä. 4H:n työskentelytavat ja osa Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksien toiminnanjohtajista olivat tulleet tutuiksi harjoitteluni aikana, joten opinnäytetyöni työympäristö oli jo valmiiksi tuttu. Myös oma arvostukseni 4H:n tekemään työtä kohtaan ja 4H:n arvot vaikuttivat päätökseeni tehdä opinnäytetyö 4H:lle. Lisäksi kansainvälisyyden kehittäminen tuntui ajankohtaiselta ja haastavalta aiheelta.

Suomi on vauhdilla kansainvälistyvä maa. Törmäämme kaikki jatkuvasti eri kulttuureista tulleisiin ihmisiin. (Alanko, Liukko, Haapasalo & Mellanen 2010, 90). Monikulttuurisuudesta on tullut myös osa työelämää, jossa kansainvälisiä kontakteja ja vieraita kieliä tarvitaan toistuvasti. Nykytyöntekijältä odotetaan ymmärrystä erilaisia kulttuureja kohtaan ja kykyä työskennellä eri kulttuurisista lähtökohdista tulleiden ihmisten kanssa. (Kontio 2009, 31.)

4H-toiminnan yksi keskeisistä tavoitteista on antaa siinä mukana oleville nuorille valmiuksia yrittäjyyteen ja työelämään. Työelämän muuttuminen monikulttuurisemmaksi johtaa myös kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseen, että toiminta pysyy ajankohtaisena. Tässä opinnäytetyössä keskitytään kuitenkin vain Etelä-Pohjanmaan alueen kehittämiseen.

Tällä hetkellä Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin alueella on hyvin vähän kansainvälistä 4H-toimintaa sekä toiminnasta kiinnostuneita nuoria (Pohjonen 2011a). Vaikka Etelä-Pohjanmaan kansainvälinen 4H-toiminta on vielä hyvin pienimuotoista, on 4H:lla kuitenkin hyvät puitteet tarjota monipuolista kansainvälistä toimintaa alueellaan muun muassa Suomen 4H-liiton ylläpitämien kansainvälisten vaihtojen ja TOP-tehtävien avulla. Opinnäytetyön avulla toivon Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksien löytävän aluksi pienten muutosten kautta keinon tuoda

kansainvälisyyttä oman yhdistyksensä toimintaan ja ymmärtävän kansainvälisyyskasvatuksen kasvavan merkityksen tässä globalisoituvassa maailmassa.

Marjatta Pohjosen (2011b) mukaan kansainvälisyys on luonnollista nuorille. Kuitenkaan kansainväliseen 4H-toimintaan ei ole resurssien vuoksi Etelä-Pohjanmaalla pystytty panostamaan. Olenkin yrittänyt koota opinnäytetyöhöni helppoja ja yksinkertaisia toimintaehdotuksia Etelä-Pohjanmaan kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseksi. Toimintaehdotuksieni tarkoituksena ei ole nostaa Etelä-Pohjanmaan 4H-piiriä ja sen alueeseen kuuluvia 4H-yhdistyksiä suoraan kansainvälisyyskasvatuksen huipulle. Pyrin ennemminkin tarjoamaan pieniä ehdotuksia kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseksi, niin että kaikissa Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksissä olisi tarjolla ainakin jotain kansainvälistä toimintaa, jonka pohjalta olisi sitten mahdollisuudet lähteä kehittämään toimintaa. Näin jatkossa Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistykset voisivat yhdessä oman 4H-piirinsä tukemana kehittää oman kansainvälisen toimintansa omien resurssiensa sallimassa ajassa tasolle, jolla voidaan Etelä-Pohjanmaan 4H-toimintaa kutsua myös kansainväliseksi.

2 LÄHTÖKOHDAT – KEHITTÄMÄSSÄ KANSAINVÄLISEMPÄÄ ETELÄ-POHJANMAATA

Vaasan lääninhallituksen maaherra Tom Westergårdin (1994, 20) mukaan kansainvälisyyttä ovat yksilöiden ja yhteisöjen kanssakäyminen ja kontaktit toisenlaista kulttuuria ja arvomaailmaa edustavien ihmisten ja yhteisöjen kanssa. Se on samalla keskinäistä kulttuurien sopeutumista toisiinsa omaa itsearvoa kasvattaen ja omaa kulttuuria arvostaen. Kansainvälisyys on vuorovaikutusta, vastavuoroisuutta – antamista ja vastaanottamista. Kansainvälisyys on luovaa toimintaa ja yhteistyötä. Mielestäni Westergårdin kuvaus kansainvälisyydestä tiivistää hyvin sen mitä kansainvälisyydellä tarkoitetaan tässä opinnäytetyössä. Yllä olevan kuvauksen lisäksi tässä opinnäytetyössä kansainvälisyydellä tarkoitetaan myös omaan kulttuuriin tutustumista ja sen tunnistamista.

Maailman kansainvälistyminen ja globalisoituminen ovat ajankohtaisia asioita, joiden tuomat muutokset on huomioitava myös Suomessa. Kansainvälistymisen ajankohtaisuudesta kertoo ote tasavallan presidentin Tarja Halosen uudenvuoden puheesta 1.1.2001:

Maailma on aikaisempaa avoimempi ja me olemme entistä riippuvaisempia toinen toisistamme. Muuttoliike Suomesta ja Suomeen jatkuu. Yhteiskuntamme muuttuu ja kulttuurillinen monimuotoisuus lisääntyy. Mekin muutumme. Samalla opimme kuitenkin arvostamaan omaa kulttuurillista ainutlaatuisuuttamme. Jokaisella on oikeus olla ylpeä kulttuuristaan, mutta suoda se myös toiselle. (Halonen 2001.)

Kansainvälistyminen ei ole vain tämän päivän sana vaan ajankohtaista myös tulevaisuudessa sillä sen jatkuvuuden takaavat jatkossakin rajat ylittävä kanssakäyminen, kaupan esteiden poistuminen ja työvoiman entistä vapaampi liikkuminen. Ihmisten liikkuvuuden lisääntyttyä myös erilaiset kulttuurit kohtaavat useammin. Eri kulttuurisista ja uskonnollisista taustoista tulevien ihmisten on siis tultava myös jatkossakin toimeen keskenään. Kulttuurien vuorovaikutuksen kasvamiseen vaikuttaa myös eri kulttuurien tuotteiden liikkuvuus maasta toiseen erilaisten tietoverkkojen avulla. (Haatainen 2004, 7.)

Kansainvälistyminen on tärkeää, koska Suomen houkuttelevuutta globaalissa toimintaympäristössä on lisättävä. Tällä varmistetaan, että Suomi pysyy vastaisuudessa kilpailukykyisenä. (Haatela 2009, 13.)

2.1 Kansainvälisyys Etelä-Pohjanmaalla

Etelä-Pohjanmaa on maakunta, joka sijaitsee Länsi-Suomen läänissä. Etelä-Pohjanmaan maakunnassa on 19 kuntaa, joista 8 on kaupunkeja. (Etelä-Pohjanmaa, [viitattu 20.5.2011].) Maakunnan yhteenlaskettu asukasluku on 193 504 asukasta. (Tilastokeskus 2011) Maakunta on pinta-alaltaan noin 14.000 neliökilometriä ja sen keskuskaupunki on Seinäjoki, jossa on 57 811 asukasta. (Tilastokeskus 2011) Etelä-Pohjanmaan maakunta jakautuu neljään seutukuntaan; Järvisseudun, Kuusiokuntien, Seinäjoen ja Suupohjan seutukuntiin.

Etelä-Pohjanmaan maakunta tunnetaan yrittäjyydestä, maaseudusta sekä useista kulttuuritapahtumista. Yrittäjyyden erityispiirteenä on pienyritysten suuri määrä ja kulttuuritapahtumista tunnetuimpia ovat Provinssirock, Tangomarkkinat, Vauhtiajot, Spelit ja Nummirock. Tunnetuimpia matkailukohteita ovat Powerpark-huvipuisto, Kylpylähotelli Härmän kuntokeskus, Suomen toiseksi suurin eläintarha Ähtärin eläinpuisto ja Suomen suurin kyläkauppa Veljekset Keskinen Oy. Lisäksi arkkitehtuurisia nähtävyyksiä edustavat Alvar Aallon suunnittelemat Lakeuden risti, -kirkko ja kaupungintalo Seinäjoella. (Etelä-Pohjanmaan matkailu, [viitattu 20.5.2011].)

Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2010 ulkomaiden kansalaisia asui Suomessa 167 954 henkilöä, joka on 3,1 prosenttia koko Suomen väestöstä. Suurimmat ulkomaalaisryhmät olivat Virosta ja Venäjältä. Etelä-Pohjanmaalla oli vuoden 2010 lopussa 2 113 ulkomaan kansalaista. Maakunnassa asuvien ulkomaalaisten määrä on 1,1 prosenttia maakunnan väestöstä, mikä on Suomen alhaisin. Eniten ulkomaalaisia asui Ahvenanmaalla 8,6 prosenttia väestöstä ja Uudellamaalla 5,7 prosenttia väestöstä. (Tilastokeskus 2011)

Etelä-Pohjanmaan asukkaista 99 prosenttia puhuu suomea, mikä tekee Etelä-Pohjanmaasta koko maailman suomenkielisimmän alueen. (Kitinoja 2009)

Etelä-Pohjanmaa onkin monilla mittareilla mitattuna varsin kansainvälistymätön maakunta. Kansainvälistymisen tärkeys on kuitenkin huomioitu ja sen kehittämiseksi Etelä-Pohjanmaan liitto on laatinut Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen toimintaohjelman vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Esimerkiksi suurten ikäluokkien poistuttua työmarkkinoilta Etelä-Pohjanmaalla tarvitaan ulkomaista työvoimaa. Tässä erityisenä haasteena on ulkomaisen työvoiman kouluttaminen maakunnan oppilaitoksissa. Vaikka maahanmuuttajien määrä Etelä-Pohjanmaalla on vielä hyvin vähäinen verrattuna moniin muihin Suomen maakuntiin, tilannetta tulee kuitenkin muuttamaan merkittävästi tuleva työvoimatarve. Tärkeää tällä hetkellä onkin rakentaa kotouttamisjärjestelmät ja palvelut vastaamaan tulijoiden tarpeita. (Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymis toimintaohjelma 2009)

Etelä-Pohjanmaan maakuntaohjelmassa on määritelty alueen kansainvälistyminen yhdeksi keskeisemmäksi visioksi. Kansainvälisyyden parantamiseksi on vuonna 2009 luotu kansainvälistymisen toimintaohjelma, johon on kerätty neljän eri asiantuntijatyöryhmän ehdotukset ja painopistealueet. Ensimmäinen työryhmä käsitteli kansainvälistä tutkimus-, koulutus- ja projektitoimintaa. Toisen työryhmän aiheena oli maahanmuutto ja kotouttaminen. Kolmas työryhmistä perehtyi kansainväliseen liiketoimintaympäristöön ja neljäs työryhmä kansainväliseen matkailuun, kulttuuriin sekä infrastruktuuriin. Lisäksi Etelä-Pohjanmaalta löytyy myös muita kansainvälistymisstrategioita, joiden avulla edistetään maakunnan kansainvälistymistä. Strategioita on muun muassa Seinäjoen ammattikorkeakoululla ja TE-keskuksella. (Kitinoja 2009)

Etelä-Pohjanmaan liitto teki vuonna 2009 kyselyn Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymisen nykytilasta. Kysely lähetettiin alueen toisen asteen koulutusorganisaatioille, Seinäjoen ammattikorkeakoululle, Seinäjoen yliopistokeskukselle ja muille koulutusorganisaatioille sekä kunnille ja keskeisille muille kehittämisorganisaatioille.

Kyselyn vastauksista ilmenee, että esimerkiksi koulutusorganisaatioilla on paljon kontakteja liikkuvuuden ja hanketoiminnan osa-alueilla. Lisäksi kansainvälisiä hankkeita on jo maakunnassa käynnissä, mutta kansainvälisen hankerahoituksen hyödyntämisessä on vielä parannettavaa. Maakunnan alueella kehitettävää on

edelleen tiedotuksessa ja ohjauksessa, jotta hanketoiminnan aloittaminen olisi mahdollisimman helppoa. Tätä kehittämällä pyritäisiin saamaan mahdollisimman monet organisaatiot mukaan kehittämään aluetta ja omia toimintojaan. Maakunnan verkostoitumisen ja ohjauksen parantamiseksi on Etelä-Pohjanmaan liitto luonut kansainvälisten hankkeiden rekisterin ja kansainvälisten osajien rekisterin.

Kehitettävää löytyi myös Etelä-Pohjanmaan yritysmaailman, koulutuksen, tutkimus ja kehitys osa-alueilla toimivien osajien esille tuonnissa kansainvälisten tapahtumien ja seminaarien avulla. Lisäksi maakuntaa on kehitettävä vetovoimaisena alueena, jonne ulkomaalaisella opiskelijalla tai työntekijällä on mahdollisuudet asettua. (Kitinoja 2009)

2.2 Kansainvälisyyskasvatus

Kansainvälisyyskasvatuksella tarkoitetaan toimintaa, joka ohjaa maailmanlaajuiseen yleisvastuuseen. Kansainvälisyyskasvatuksen käsite on laaja eikä sille ole olemassa yhtä oikeaa määritelmää, vaan käsitteen alle mahtuvat niin ihmisoikeuskasvatus, monikulttuurisuuskasvatus, rauhankasvatus kuin ympäristökasvatuskin. Yhteistä näille kuitenkin on selkeä kasvatuksen eettinen arvosidonnaisuus. Kansainvälisyyskasvatuksen perustana ovat ”ihmisarvon kunnioittaminen, rauhan näkeminen kaiken inhimillisen kehityksen perustana, ihmisten ja kansojen välinen tasa-arvo, oman maailmanlaajuisen vastuun ymmärtäminen, toisenlaisten kulttuurien kunnioittaminen ja rohkeus toimia rauhan puolesta”. (Palkkimäki 2007.)

Kansainvälisyyteen kasvamista voidaan ajatella prosessina, joka auttaa meitä ymmärtämään ja hyväksymään erilaisuutta sekä kehittää kykyämme toimia globalisoituvassa maailmassa aktiivisina kansalaisina. (Esittely, [viitattu 31.8.2011]).

Kansainvälisyyskasvatuksen tavoitteena on opetusministeri Tuula Haataisen (2004, 8) mukaan, että ihminen hyväksyy toisten ihmisten erilaisuuden, tuntee muita kulttuureja sekä ymmärtää ihmisten ja kansojen keskinäisen riippuvuuden. Lisäksi ymmärtää tasa-arvon ja oikeudenmukaisuuden ihmisarvojen perustaksi.

Kansainvälisyyskasvatusta voidaan toteuttaa esimerkiksi kouluissa, työpaikoilla ja erilaisissa tapahtumissa erilaisin kasvatusta- ja opetusmenetelmin. (Esittely, [viitattu 31.8.2011]). Onkin tärkeää huomata, että kansainvälisyyskasvatus ei koske pelkästään lapsia ja nuoria vaan yhtäläillä myös aikuisia. Aikuiset ovat tärkeä asennevaikuttamisen kohderyhmä, sillä heidän arvot ja asenteet heijastuvat omassa elämäntavassaan sekä välillisesti heidän lapsissaan. (Myllymäki 2004, 22.)

3 4H-JÄRJESTÖ

4H on maailmanlaajuinen järjestö, jonka toiminta alkoi Yhdysvalloissa 1900-luvun alussa. Toiminnalla haluttiin tarjota nuorille tietoa ja taitoa, joiden avulla he voisivat pärjätä yhteiskunnassa ja erityisesti maaseudulla omalla työllään. Toiminta oli vastaus nuorten työttömyyteen, pahoinvointiin ja näihin liittyviin muuttoaaltoihin maaseudulta kaupunkiin. Aluksi toiminta pyöri maatalouskerhojen ympärillä, mutta pian kerhot lisääntyivät ja niiden sisällöt laajenivat myös puutarha-, säilöntä-, leivonta- tai ompelupainotteiseksi. Kerhotoiminnan vakiinnuttua valtio tuli mukaan toiminnan rahoittamiseen. (Järjestön historia, [viitattu 30.8.2011]).

4H-järjestön arvopohja koostuu neljästä H-kirjaimesta: Head, hands, heart ja health. Head (suomessa Harkinta) kuvaa sitä, miten tärkeää ihmisen on jatkuvasti kehittää omaa ajatteluaan sekä pyrkiä kaikessa toiminnassaan rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen. Hands (suomessa Harjaannus) tarkoittaa käytännön ja kädentaitoja, joita harjoitellaan kaikessa 4H-toiminnassa. Tähän liittyvät tärkeänä osana asenteet, kuten esimerkiksi yritteliäisyys ja ahkeruus. Heart (suomessa Hyvyys) kertoo toisen ihmisen kunnioittamisesta ja huolenpidosta. Siihen liittyvät myös yhteistyötaidot ja hyvä käytös. Health (suomessa Hyvinvointi) on kokonaisvaltainen asia, johon liittyvät ihmisen fyysinen ja henkinen tasapaino sekä riittävä aineellinen hyvinvointi. 4H-toimija pystyy luomaan arjen hyvinvointia itselleen ja muille. (4H-arvot 2011, 8.)

Tällä hetkellä 4H toimii 77 valtiossa, joista 30 on Euroopassa. Jäseniä 4H:lla on 7,5 miljoonaa. (4H, [viitattu 1.5.2011].)

3.1 Suomen 4H-liitto

Suomeen 4H-toiminta saapui vuonna 1926 Yhdysvalloissa vierailleiden yksityisten henkilöiden mukana heidän todettuaan myös Suomessa tarvittavan samankaltaista toimintaa. Ensimmäiset paikalliset 4H-yhdistykset perustettiin 1920-luvun puolivälissä maatalouskerhoyhdistysten nimellä ja vuonna 1928 valtakunnalliseksi keskusliitoksi perustettiin Suomen Maatalouskerholiitto. Suurimpana rahoittajana toimi Rockefeller-säätiö ja muutenkin alkuvuosien

rahoitus tuli ulkomailta. Valtion rahoitus lisääntyi vähitellen, mutta ehtona oli rahoituksen hankkiminen myös paikallisella tasolla. Alusta alkaen elinkeinoelämä on ollut tukemassa 4H-toimintaa. (Järjestön historia, [viitattu 30.8.2011]).

Suomen 4H-liiton toiminnassa on ollut aivan perustamisesta lähtien mukana kansainvälinen nuorisovaihto, kansainvälinen leiritoiminta ja koulutus. (Pajunen & Torniainen, [viitattu 1.9.2011]. 7) Merkittäväksi Euroopan yhteistyöelimeksi muodostui vuonna 1956 perustettu 4H-järjestöjen Euroopan Komitea, johon Suomi liittyi jäseneksi vuonna 1960. Lisäksi Suomi liittyi kansainväliseen vaihto-ohjelmatoimintaan mukaan vuonna 1948, jolloin ensimmäiset 4H-nuoret lähtivät USA:han ja Englantiin. (Järjestön historia, [viitattu 30.8.2011].)

Vuonna 1968 järjestön nimi vaihdettiin Suomen 4H-liitoksi vastaamaan kansainvälistä nimeä. 4H-toiminta on ollut alusta asti poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumatonta ja sillä on toiminnan käynnistymisestä lähtien ollut laajojen kansalaispiirien tuki takanaan. (Järjestön historia, [viitattu 30.8.2011].)

Tällä hetkellä 4H-järjestö on Suomen suurin nuorisojärjestö, johon kuuluu 79 000 jäsentä ja 251 4H-yhdistystä, joiden toimintaa tukee 14 4H-piiriä. Ruotsinkielistä 4H-toimintaa tarjoaa Finlands svenska 4H, jolla on 5 000 jäsentä. (Järjestö, [viitattu 30.8.2011].)

4H-toiminnassa pyritään huomioimaan lapsen ja nuoren kehitysvaiheet ja oppiminen tapahtuu itse tekemällä. 4H-kerhossa omaksutaan käytännön taitoja ja tietoja koulutetun ohjaajan tuella. 4H-koulutukset ja -kurssit syventävät nuoren osaamista. Toiminnassa saadaan valmiuksia yrittäjyyteen ja työelämään. Näin lapsi ja nuori kasvaa 4H-harrastuksessa kohti vastuullista ja yritteliästä aikuisuutta. (Järjestö, [viitattu 30.8.2011].)

4H-nuorisotyön avaintuotteita ovat ryhmätoiminta, koulutukset, työllistäminen ja nuorten yritykset. Vuonna 2010 Suomessa toimi 2 819 4H-kerhoa, joissa käytiin 619 746 kertaa (kerhokäyntejä). 4H-yhdistykset työllistivät 8 455 alle 29-vuotiaasta nuorta erilaisiin työtehtäviin muun muassa kerhojen ohjaamiseen, kotien palvelutehtäviin sekä piha- ja puutarhatöihin. Lisäksi nuorten omia 4H-yrityksiä oli 164 kappaletta, ja niiden liikevaihto oli yhteensä yli 120 000 euroa. (Suomen 4H-liitto 2011.)

3.1.1 Kansainvälinen 4H-toiminta Suomessa

4H-liiton kansainvälisyyskasvatustoiminta on Suomessa monipuolista. Lapsille (6 vuodesta alkaen) on tarjolla 4H-kerhoja, joissa voi olla erityisiä kansainvälisyysteemoja, jotka käsittelevät esimerkiksi ruokaa, käsitöitä, pelejä ja leikkejä, kieliä, omaa taustaa, paikallishistoriaa ja perinteitä. Näin lapset pääsevät 4H-kerhoissa tutustumaan omaan ja muihin kulttuureihin. (Järjestörekisteri, [viitattu 31.8.2011].)

Nuorille 4H-liitto järjestää kansainvälisyyskursseja, leirejä, kansainvälisyyskoulutuksia, monikulttuurisia päiväleirejä ja kansainvälisiä 4H-leirejä. Lisäksi 14-vuotta täyttäneet nuoret voivat osallistua 4H-liiton kautta eri pituisiin nuorisovaihtoihin. (Järjestörekisteri, [viitattu 31.8.2011].)

Aikuisille pääasiassa suunnattua toimintaa ovat 4H-liiton järjestämät kansainväliset 4H-seminaarit, tapahtumat, hankkeet ja kansainvälisyyskoulutukset, esimerkiksi MOD-koulutus. (Järjestörekisteri, [viitattu 31.8.2011].)

4H-kansainvälisyyskasvatuksen tavoite on, että kaikilla nuorilla on mahdollisuus osallistua kulttuurien väliseen vuorovaikutukseen yllä mainittujen toimintojen kautta. (Pajunen & Torniainen, [viitattu 1.9.2011]. 7)

Kansainvälisessä 4H-toiminnassa nuoret hankkivat itse tietoa kansainvälisistä asioista ja osallistuvat erilaisiin oppimistilanteisiin. Näin nuorten asenteet erilaisuutta kohtaan muotoutuvat myönteisemmiksi ja he oppivat myös elämäntaitoja, joita he tarvitsevat monikulttuurisessa maailmassa. (Palkkimäki 2007.)

3.1.2 Kansainvälisyyskasvatus 4H-toiminnassa

4H-toiminnassa kansainvälisyyskasvatus on osa suurempaa kokonaisuutta, kansalaiskasvatusta. Siihen sisältyvät kansainvälisyyskasvatuksen lisäksi aktiivinen kansalaisuus, oman elämän hallinta sekä metsä-, luonto- ja ympäristöasiat. (4H-toiminnan päälinjaukset 2010.)

4H-kansalaiskasvatus on tavoitteellista toimintaa, jonka päämääränä on valmentaa lapsia ja nuoria yhteiskunnan asettamiin vaatimuksiin heidän omien valintojensa kautta. (4H-toiminnan päälinjaukset 2010). Myös 4H:n kansainvälisyyskasvatukselle on määritelty omat tavoitteet, joiden avulla pyritään parantamaan suomalaisten 4H-nuorten mahdollisuuksia lähteä ulkomaille sekä osallistumista eri kansainvälisiin vaihto-ohjelmiin. (Palkkimäki 2007).

Kansainvälisyyskasvatuksen merkitys kasvaa koko ajan. Nuorille yksi tulevaisuuden tärkeimmistä taidoista on kulttuuriosaaminen, sillä muuttuva maailma edellyttää heiltä entistäkin monipuolisempaa osaamista. Nuorten on osattava toimia erilaisten ja eri kulttuureista tulevien ihmisten kanssa. (Yhdistykset kohtaavat muuttuvan toimintaympäristön 2010.)

Viimeisen viiden vuoden aikana Suomen kansainvälisessä 4H-toiminnassa ei ole tapahtunut suurta kehitystä. Vaikka Suomen 4H-liiton kansainvälisten asioiden hoidosta on vähennetty yksi henkilö, toiminnassa on pyritty säilyttämään saavutettu taso. Tulevaisuuden haasteiksi Suomen 4H-liiton kansainvälisten asiain sihteerin Päivi Haapasalo listaakin asenteet ja resurssit. Haapasalon toiveena on saada seuraavan viiden vuoden aikana Suomen 4H-liiton kansainväliseen 4H-toimintaan mukaan myös 4H-piirit ja -yhdistykset sekä kohottaa tietotasoa kansainvälisyyskasvatuksen mahdollisuuksista ja erityisesti sen tärkeydestä tämän päivän maailmassa. (Haapasalo 2011a.)

4H:n kansainvälisyyskasvatuksen konkreettisiä asioita ovat muun muassa eri tasoiset TOP-tehtävät sekä nuorten kannustaminen lähtemään vaihtoihin ulkomaille. Kansainvälisestä matkasta saadut elämykset nuori muistaa aina. Lisäksi uudet kokemukset, erilainen kulttuuri ja uusi näkökulma 4H-toimintaan avartavat elämänskatsomusta ja ovat valtti työmarkkinoilla. (Haapasalo 2011b.)

3.3 Kansainvälinen 4H-toiminta Etelä-Pohjanmaalla

Kansainvälinen 4H-toiminta Etelä-Pohjanmaalla on pääasiassa vain muutamien 4H-yhdistyksien varassa. Esimerkkejä 4H-yhdistyksien tarjoamasta kansainvälisestä toiminnasta:

Ähtärin 4H-yhdistys tarjoaa 4H-kerhoja kansainvälisillä teemoilla, esimerkkinä vuonna 2010 järjestetyt Japanipowerit-kerhot, jotka lähtivät liikkeelle kerho-ohjaajien Japani-harrastuksesta ja aloitteesta. Lisäksi Ähtärin 4H järjesti toukokuussa 2011 Cimon rahoituksella Maailmaan mahtuu-tapahtuman. (Valkeinen 2011)

Isojoen-Karijoen 4H-yhdistyksen kansainvälinen toiminta on muodostunut hankkeesta sekä erilaisista projekteista, joissa 4H-nuoret ovat päässeet tutustumaan maailmaan retkien ja vaihtojen kautta.

Econet Europe –hankkeessa mukana olivat muun muassa Isojoen, Karijoen ja Jurvan 4H-yhdistykset sekä Torricellin lukio Maniagosta. Hankkeen pääteemoina olivat ympäristökasvatus, kestävä kehitys sekä nuorten mielenkiinnon kohdistaminen heidän omaan elinympäristöönsä ja maailmanlaajuisesti kiinnostaviin ympäristöasioihin. (Econet 2007.) Yhteistyön kesto suunnittelusta loppuraporttiin oli noin kolme vuotta, josta toiminnallinen osuus kesti noin kaksi vuotta. Toiminnallisen osuuden aikana (vuosina 2005-2006) hankkeen suomalaiset nuoret vierailivat kahdesti Italiassa ja italialaiset nuoret vierailivat kahdesti Suomessa. Sen lisäksi, että hanke vei nuoret Italian pieniin kyliin, rikastutti se myös suomalaisten nuorten kotiseututuntemusta sillä italialaisten nuorten kanssa kierrettiin Suupohjan nähtävyyksiä ja luontopolkuja. (Uusitalo 2011)

Toinen Isojoen-Karijoen 4H-yhdistyksen mittavista projekteista on Cimon rahoittama yhteistyö espanjalaisten nuorten kanssa. Projektin teemana oli erilaiset vapaa-ajan viettotavat, joita vaihdettiin tapaamisissa Espanjassa ja Suomessa. Projektin kesto oli 1,5 vuotta, josta vuosi oli aktiivista toimintaa. Lukioikäisiä 4H-nuoria projekti rohkaisi kansainvälisyyteen. Nuoret ovat saaneet kansainvälisen

4H-yhteistyön kautta rohkeutta ja uskallusta lähteä maailmalle sekä paljon ystäviä maailmalta. (Uusitalo 2011)

Lisäksi Isojoen-Karijoen 4H-yhdistys on järjestänyt aktiivisesti 4H-nuorten kanssa retkiä ulkomaille muun muassa Tanskaan Legolandiaan. Tällä hetkellä retkiä ei kuitenkaan järjestetä, koska nuoret eivät ole halukkaita sitoutumaan pitkiin projekteihin, joka kestää rahoituksen hankinnasta toteutukseen asti. (Uusitalo 2011)

Vaasan 4H-yhdistyksen toiminnassa on huomioitu monipuolisesti maahanmuuttajataustaiset ja monikulttuuriset nuoret. Keväällä 2011 yhdistys järjesti yhteistyössä Vaasan kaupungin nuorisotoimen kanssa monikulttuurisen taidekerhon. Tällä hetkellä kaikille 4H-nuorille järjestetään yhteistä yleistä kerhotoimintaa, johon osallistuu 2-5 maahanmuuttajataustaista lasta per kerho. Kerhojen lisäksi yhdistyksen toimipaikassa Alkulan tilalla on palstaviljelijöinä useita maahanmuuttajaperheitä, joiden lapset ja nuoret myös osallistuvat viljelyyn.

Maahanmuuttajat ovat innokkaita viljelijöitä, ja täällä tilallamme se on mahdollista. Heillä ei ole mummoloita eikä kesämökkejä, joten tämä paikka ja oma palsta ovat heille kesänviettopaikka. (Rintakallio 2011)

Alkulan tila työllistää vuosittain 1-2 maahanmuuttajanuorta työharjoitteluun tilalla. Vaasan 4H-yhdistys on vuonna 2011 järjestänyt kaksi monikulttuurista Ajokortti työelämään-koulutusta, joiden aineistoa on yksinkertaistettu ja selkeytetty kohderyhmälle sopivaksi. Lisäksi yhdistys järjestää teemapäiviä esimerkiksi Suomen luonnosta ja puutarhasta läheisen yläasteen valmistelevalle luokalle kolme kertaa vuodessa. (Rintakallio 2011)

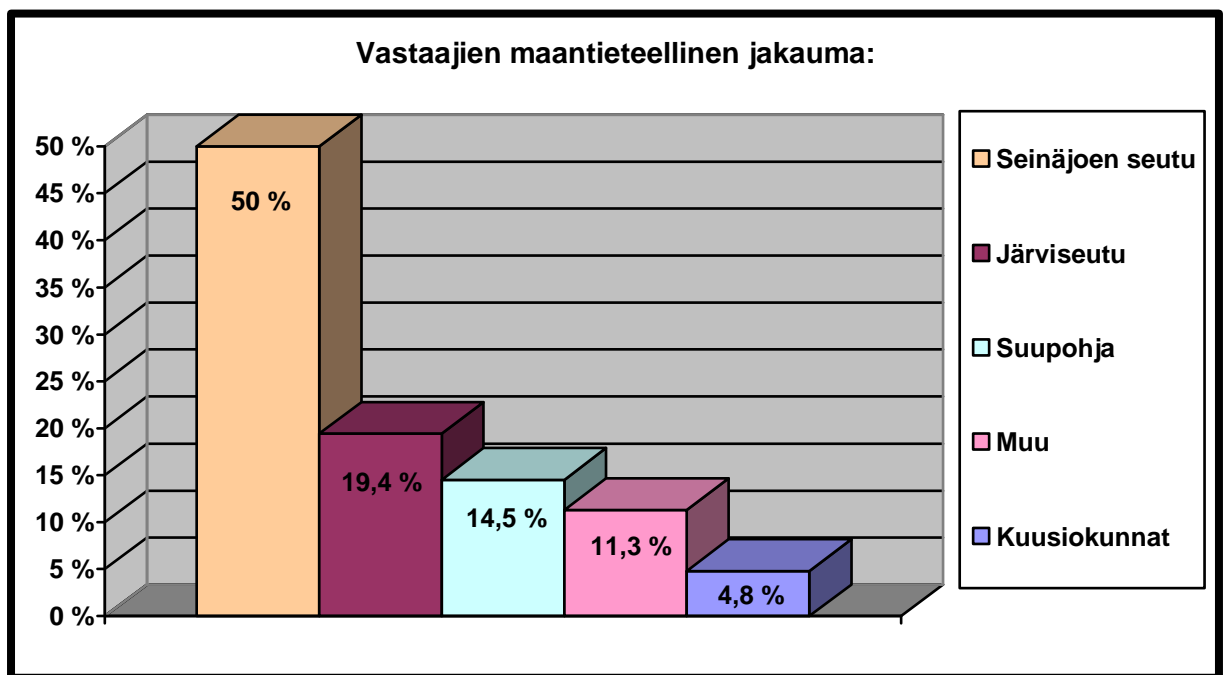
Kuvio 2. Vaasan 4H-yhdistyksen toimintaa (Kuva: Raija Rintakallio)

Suomen 4H-liiton kansainvälisiin vaihtoihin lähti Etelä-Pohjanmaalta vuonna 2010 kaksi nuorta, yksi Tansaniaan ja yksi Skotlantiin. Vuonna 2011 vaihtoihin pääsi kolme nuorta, yksi Kanadaan, yksi Irlantiin ja yksi Walesiin. Suomen 4H-liiton kansainvälisiin vaihtoihin on ollut kysyntää enemmänkin, mutta paikkoja on rajoitetusti. (Pohjonen 2011b.)

4 KOHTI KANSAINVÄLISEMPÄÄ ETELÄ-POHJANMAATA - TUTKIMUSMENETELMÄT

Lähtökohtana opinnäytetyölleni oli kysymys: Miten kansainvälistä 4H-toimintaa voisi kehittää Etelä-Pohjanmaan alueella?

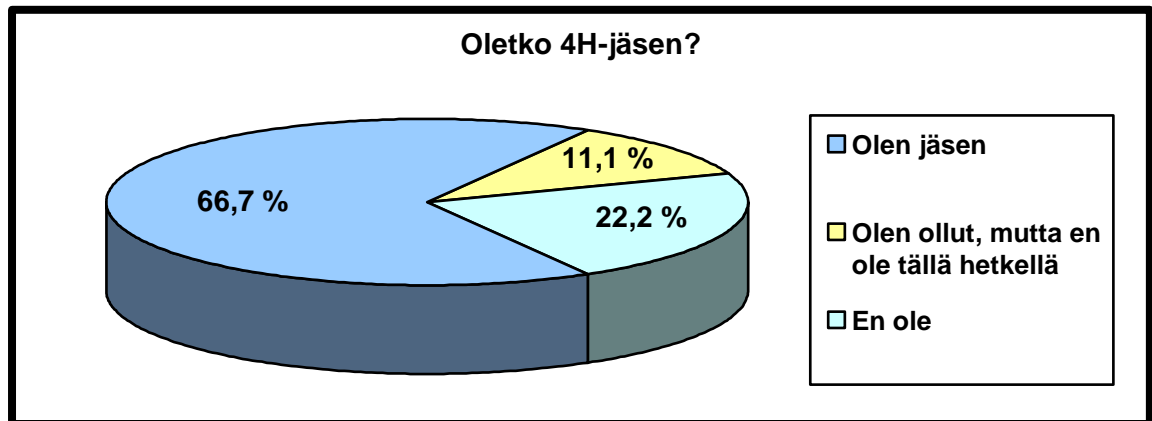
Aloitin opinnäytetyöni aineiston keräämisen Webropol-kyselyllä, jonka avulla halusin kartoittaa tämänhetkisen kansainvälisen 4H-toiminnan tunnettavuuden sekä kerätä ideoita ja toiveita toiminnalle. Lisäksi selvitin syitä, miksi vastaaja on tai ei ole osallistunut kansainväliseen 4H-toimintaan. Lähetin kyselyn kaikille Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin alueen 4H-yhdistyksille ja pyysin yhdistysten toimihenkilöitä välittämään kyselyä kaikille heidän toiminnassaan mukana oleville nuorille ja aikuisille. Vastauksia kertyi yhteensä 63 kappaletta eri puolilta Etelä-Pohjanmaata.

Kuvio 3. Vastaajien maantieteellinen jakauma.

Suurin osa (39,7%) vastanneista oli 13-17 vuotiaita ja toiseksi suurin osa (25,4%) 18-28 vuotiaita. Vastanneista 87,1 prosenttia oli naisia ja 12,9 prosenttia miehiä.

Vastaajista suurin osa on 4H-jäseniä (66,7%).

Kuvio 4. 4H-jäsenyys.

Webropol-kyselyn vastausten pohjalta haastattelin Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin johtajaa Marjatta Pohjosta ja Suomen 4H-liiton kansainvälisten asian sihteerinä Päivi Haapasaloo. Haastatteluilla selvitin heidän mielteitään tämänhetkisestä Etelä-Pohjanmaan kansainvälisestä 4H-toiminnasta, tulevaisuuden haasteista kehittämistyössä sekä kyselyssä esiin tulleiden toimintaehdotusten toteuttamismahdollisuuksista käytännössä.

Aineistoa kerätessäni luin Kainuun 4H-piirin toimintakertomuksen (2010) ja kiinnitin huomiota heidän kansainvälisen kerhotoimintansa tavoitteisiin, joissa yhtenä tavoitteena oli ollut saada kansainvälistä toimintaa jokaisen 4H-kerhon perusohjelmaan. (Kainuun 4H-piirin toimintakertomus 2010 2011) Tämän tavoitteen pohjalta halusin haastatella myös Kainuun 4H-piirin johtajaa Seija Heikkistä. Haastattelussa kysyin tavoitteen toteutumisesta käytännössä sekä Kainuun 4H-piirin roolia Kainuun alueen 4H-yhdistysten kansainvälisen toiminnan ohjeistuksessa ja tukemisessa. Lisäksi haastattelin myös kolmen kansainvälisesti aktiivisen Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksen toiminnanjohtajaa saadakseni tarkempaa tietoa heidän toiminnastaan.

Kyselyn ja haastattelujen lisäksi olen selvittänyt myös muiden Suomen 4H-piirien sekä 4H-yhdistysten kansainvälistä toimintaa ja poiminut niistä toimintaehdotuksia tähän opinnäytetyöhön.

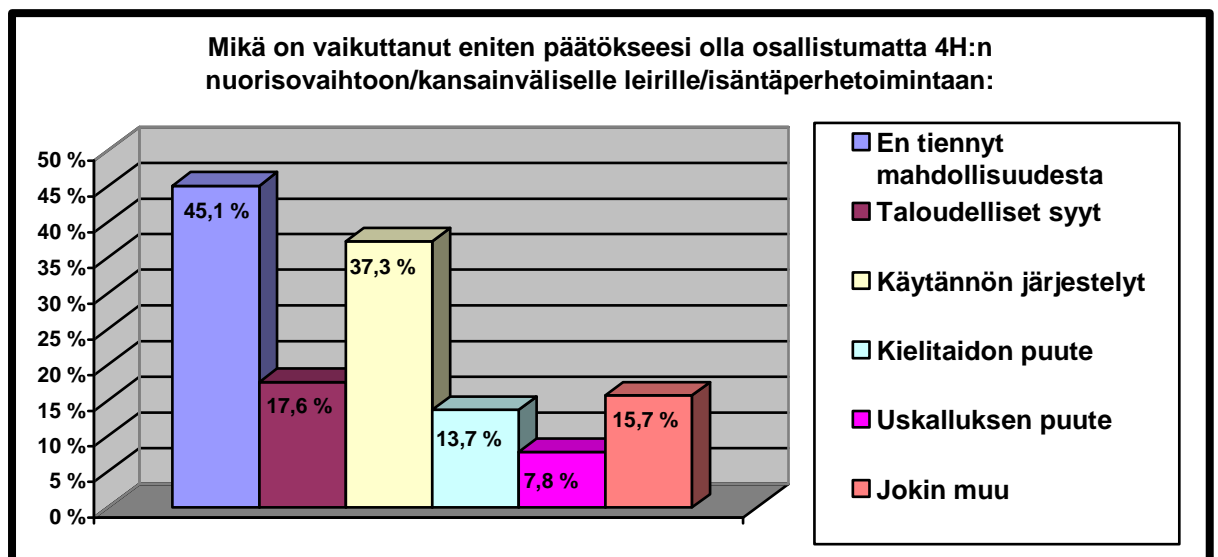
Keräämäni aineiston avulla kasasin Etelä-Pohjanmaan 4H-piirille toimintaehdotuksia, jotka toteutuessaan paikkaisivat selkeimmin esiin tulleet puutteet Etelä-Pohjanmaan kansainvälisessä 4H-toiminnassa. Tavoitteenani on opinnäytetyöni avulla lisätä 4H-toiminnan kansainvälisyyttä Etelä-Pohjanmaalla. Parantamalla Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksien kansainvälistä toimintaa kehitetään myös koko Etelä-Pohjanmaan alueen kansainvälisyyttä, mikäli toimintaehdotus ja sen toteutus onnistuvat.

5 TUTKIMUSTULOSTEN KUVAAMINEN JA TOIMINTAEHDOTUKSIA KV-TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI

Keräämäni aineiston ja tekemäni tutkimuksen perusteella olen koonnut tähän osioon mielestäni tärkeimmät ja eniten esiin tulleet puutteet sekä tarpeet kansainvälisessä 4H-toiminnassa Etelä-Pohjanmaalla. Kyselyyn vastanneista lähes 80 prosenttia suhtautui myönteisesti kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämiseen Etelä-Pohjanmaalla.

5.1 Tiedotus ja markkinointi

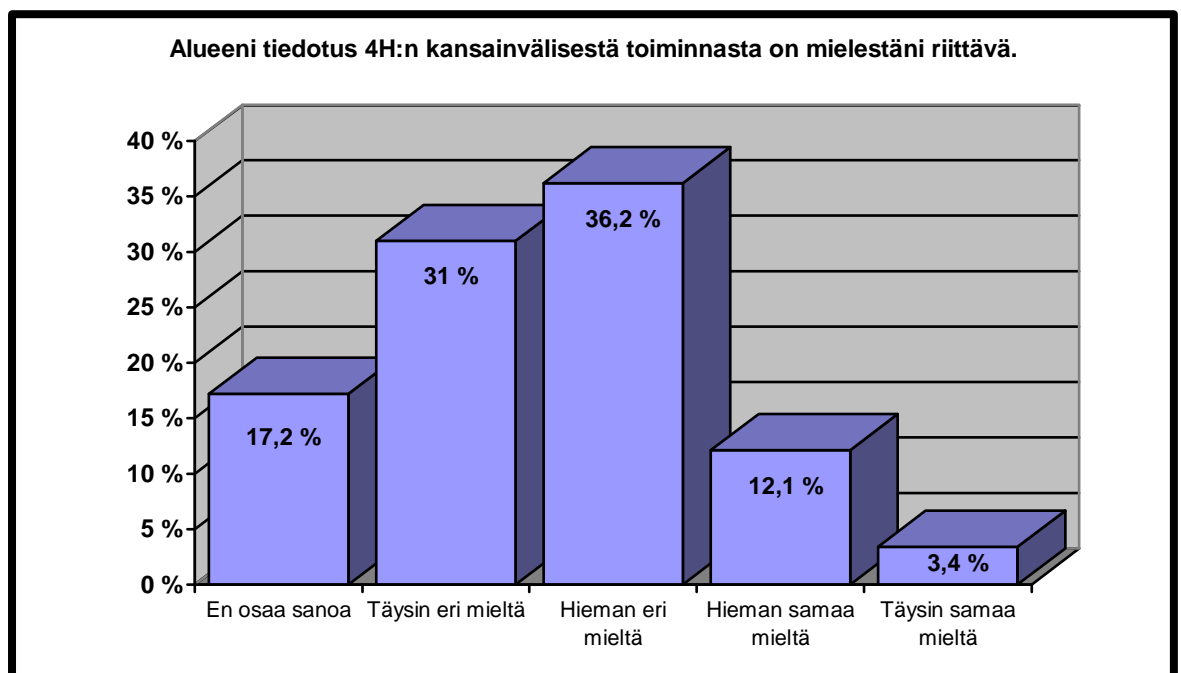
Suomen 4H-liitolla on tarjolla monenlaista kansainvälistä 4H-toimintaa ja suurimpaan osaan näistä voivat osallistua myös Etelä-Pohjanmaan alueen 4H-nuoret. Kuitenkin nuorten kiinnostus kansainvälistä 4H-toimintaa kohtaan on hyvin vähäistä. Kyselyyn vastanneista vain seitsemän on osallistunut 4H:n kansainväliselle leirille, neljä 4H:n kansainväliseen nuorisovaihtoon ja yksi on toiminut isäntäperheenä 4H:n kautta. Suurin osa vastaajista (45,1%) ei edes tiennyt mahdollisuuksistaan osallistua yllä mainittuihin 4H:n tapahtumiin.

Kuvio 5. Osallistuminen 4H:n kv-toimintaan.

Kansainvälisen 4H-toiminnan tiedottamisen ja markkinoinnin puutteet nousivat esiin myös kyselyn kohdassa 11, jossa selvitettiin mitä asioita vastaajat pitävät tärkeinä, kun Etelä-Pohjanmaan alueen 4H-toimintaa kehitetään. Vastaukset pisteytettiin seuraavalla asteikolla: 1=En osaa sanoa – 5=Erittäin tärkeä. Tärkeimpänä kehittämisen kohteina pidettiin kansainvälisten 4H-leirien markkinoinnin kehittämistä ja isäntäperhetoiminnasta tiedottamisen lisäämistä. Molemmat kehityskohteet saivat vastauksista keskiarvoksi yli 3,7. Muut kehittämisvaihtoehdot olivat: Eri kulttuurien teemapäivien lisääminen kerhoissa (ka. 3,33), oman kansainvälisen teemakerhon perustaminen paikkakunnallesi (ka. 3,17), avointen kansainvälisten iltojen pitäminen (ka. 3,42), 4H-nuorisovaihdon osallistujapaikkojen lisääminen (ka. 3,26) ja isäntäperheen tuen lisääminen (ka. 3,29).

Kyselyyn vastanneet eivät kokeneet alueensa tiedotusta kansainvälisestä 4H-toiminnasta täysin riittävänä. Vastaajista 67,2 prosenttia ilmoitti olevansa eri mieltä väitteestä: Alueeni tiedotus 4H:n kansainvälisestä toiminnasta on mielestäni riittävä.

Kuvio 6. Alueeni tiedotus kansainvälisestä toiminnasta.

Mielestäni aiemmin mainitut tutkimustulokset osoittavat selviä puutteita kansainvälisen 4H-toiminnan tiedottamisessa ja markkinoinnissa.

Tiedottaminen ja markkinointi ovat tärkeimmät kehittämisalueet kansainvälisen 4H-toiminnan kehittämisessä varsinkin silloin, kun 4H-yhdistyksellä ei ole resursseja ja/tai rahaa kehittää varsinaista toimintaansa kansainvälisemmäksi. Suomen 4H-liiton kautta järjestettävät nuorisovaihdot ovat suora palvelu 4H-yhdistyksille ja –piireille. Laadukkaan vaihtotoiminnan lisäksi 4H-liitto tarjoaa yhdistyksille kansainvälisiä yhteyksiä lähes ilmaiseksi. (Haapasalo, 2011a.) Lisäksi 4H-liiton edulliset koulutukset mahdollistavat sen, ettei yhdistyksen tarvitse kuin panostaa 4H-liiton järjestämien kansainvälisen toiminnan tiedottamiseen yhdistyksen kansainvälisen toiminnan lisäämiseksi. Suomen 4H-liiton järjestämästä kansainvälisestä toiminnasta tiedottaminen on siis vähintä, mitä yhdistys voi tehdä toimintansa kansainvälistämiseksi. Lisäksi tiedottaminen ja markkinointi on mahdollista tehdä hyvinkin edullisesti, jos yhdistys tietää miten tavoittaa jäsenensä parhaiten. Esimerkiksi 4H-nuorisovaihdossa olleita nuoria kannattaa pyytää 4H-kerhoihin kertomaan vaihdostaan ulkomailla.

Kuvio 7. 4H-jäsen kertomassa 4H-vaihdostaan. (Kuva: Raija Rintakallio)

Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistysten Suomen 4H-liiton järjestämästä kansainvälisestä toiminnasta tiedottamisen lisäämisen puolesta kertoo esimerkiksi se, että toteuttamani kyselyn kohdassa 16. kysyttiin, millaista kansainvälistä toimintaa vastaaja haluaisi alueellaan järjestettävän. Vastaukset olivat vapaamuotoisia, ja osa vastaajista toivoi kansainvälisiä vaihtoja eri maiden välillä, vaikka kyseistä toimintaa on jo olemassa 4H:lla. Yksi mahdollisuus vastata juuri näihin toiveisiin on tiedottaa Suomen 4H-liiton kansainvälisistä nuorisovaihtoista enemmän Etelä-Pohjanmaan 4H-nuorille.

5.2 Kansainvälinen 4H-kerhotoiminta

Suomen 4H-liiton mukaan jokaisen 4H-kerhon ohjelmassa pitää olla tarjolla tavalla tai toisella kokemuksellisia oppimismahdollisuuksia kansainvälisyyteen. (Palkkimäki 2007)

Kansainvälisen teemakerhon perustaminen omalle paikkakunnalle jakoi kyselyyn vastanneiden mielipiteet. Vastanneista 41,4 prosenttia suhtautui myönteisesti kansainvälisen teemakerhon perustamisesta omalle paikkakunnalleen, mutta 43,1 prosenttia ei pitänyt teemakerhon perustamista tärkeänä kehittämisen kohteena. Kuitenkin suurin osa vastaajista (62,1%) koki tärkeäksi eri kulttuurien teemapäivien lisäämisen 4H-kerhoihin.

Kyselyyn vastanneista 12,7 prosenttia haluaisi osallistua kansainväliseen teemakerhoon, joka olisi suunnattu 6-12 vuotiaille ja 20 prosenttia haluaisi osallistua kansainväliseen teemaklubiin, joka olisi suunnattu 13-29 vuotiaille.

Kyselyn tuloksista voi päätellä, ettei Etelä-Pohjanmaalla ainakaan vielä ole suurta tarvetta eri paikkakuntien omiin kansainvälisiin teemakerhoihin, vaan kansainvälisyyttä haluttaisiin käsiteltävän 4H-kerhoissa teemapäivien avulla. Opinnäytetyössä on liitteenä kansainvälisen teemakerhon kerho-ohjelma, jonka voi sisällyttää teemapäivinä perinteiseen 4H-kerhoon tai toteuttaa erikseen omana kansainvälisenä teemakerhona. Kerho-ohjelma on suunniteltu sovellettavaksi ja kyseessä on siis esimerkki, josta voi poimia ideoita omaan kerhoon sopivaksi tai

toteuttaa sellaisenaan. Kerho-ohjelman suunnittelussa on hyödynnetty kyselyssä esiin tulleita toiveita kansainvälisestä toiminnasta.

Kyselyssä oli vapaa kenttä, johon vastaajat saivat esittää toiveita siitä, millaista kansainvälistä toimintaa he haluaisivat järjestettävän omalla alueellaan. Vastauksia kertyi yhteensä viisitoista, joista kerhotoimintaan liittyviä vastauksia oli neljä. Kaikilla vastaajilla oli jo olemassa jonkinlainen idea siitä, miten kansainvälisyyttä voitaisiin tuoda 4H-kerhotoimintaan:

”Monikulttuurinen kerho, johon voisi osallistua mahdollisimman monesta eri kulttuurista kansalaisia ja tutustua erilaisiin elämäntyyliin”.

”Kerhotoiminta aiheesta. Ruokakulttuuri. Kummikerho/kirjeenvaihto”.

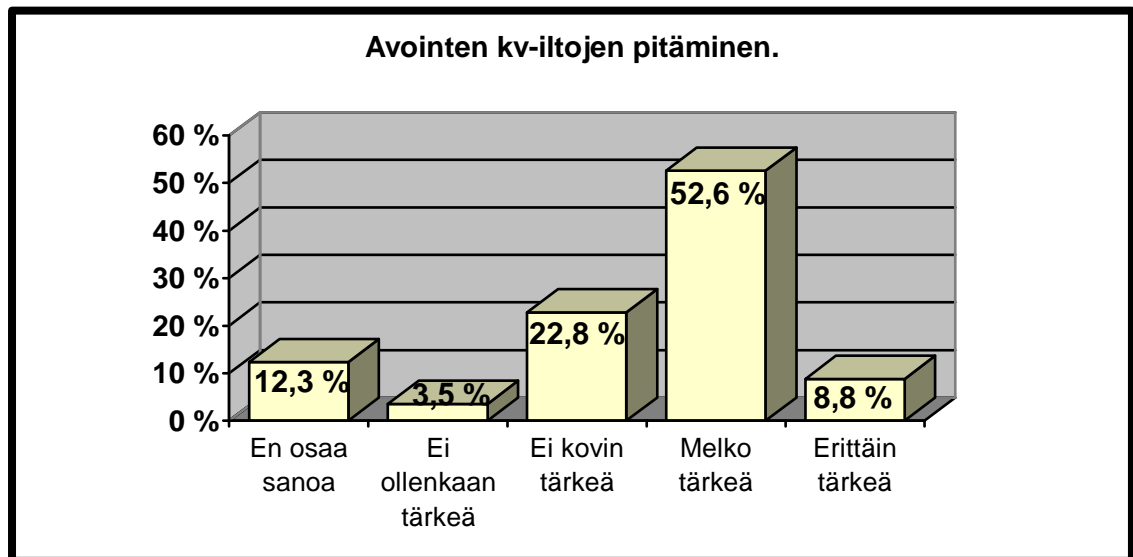
”Maahanmuuttajille ja paikallisille suunnattuja kerhoja, tapahtumia ja tempauksia”.

”Alueella asuvat ulkomaalaistaustaiset ihmiset vierailemaan kerhoihin ja pitämään oman kulttuurinsa mukaista toimintaa (kokkausta, leikkejä, kädentaitoja...)”.

5.3 Kansainväliset teemaillat

Kyselyyn vastanneista vain 12,5 prosenttia oli kuullut aiemmin 4H:n järjestämästä kansainvälisestä illasta. Kuitenkin 38,2 prosenttia haluaisi osallistua 4H:n kautta kansainväliseen iltaan, jossa olisi mahdollisuus tutustua esimerkiksi uusiin kulttuureihin. Kansainvälisten teemailtojen suosiosta kertoo myös se, että vain 4H:n järjestämät kansainväliset leirit ja vaihdot olivat teemailtoja suosituimpia. Kaikki kolme olivat kyselyn tuloksissa vain 3,6 prosenttiyksikön sisällä toisistaan.

Kyselyssä selvitettiin myös, kuinka tärkeänä vastaajat pitävät avointen kansainvälisten iltojen pitämistä, kun Etelä-Pohjanmaan kansainvälistä 4H-toimintaa kehitetään. Vastaajista 61,4 prosenttia suhtautui kansainvälisiin iltoihin myönteisesti.

Kuvio 8. Avoimet kansainväliset illat.

Kyselyssä sai myös esittää vapaasti toiveita kansainvälisestä toiminnasta alueellaan, vastaajat toivoivat selkeästi eniten kansainvälisiä iltoja ja tapahtumia:

"Kansainvälisen tapahtuman, johon tulisi 4h kerhon väkeä eri maista".

"Kansainvälisiä iltoja, joissa ennakkoluulot ulkomaalaisia kohtaan vähenisivät. Ja mitä se toisikaan tullessaan, niin sen mukaan kehiteltäis eteenpäin".

"Teemailtoja".

"Teemapäiviä ja ehkä myös kouluihin jotain".

"Maahanmuuttajille ja paikallisille suunnattuja, kerhoja, tapahtumia ja tempauksia. Ystävätoimintaa maahanmuuttajanuorille- ja lapsille".

"Kansainvälisissä vaihdoissa / -leireillä tms. olleet nuoret pitämään kansainvälisiä teemailtoja nuorille".

"Vaikka jotain hengailuiltoja".

”Paikallisten maahanmuuttajien ja vaihtareiden hyödyntäminen toiminnassa-kansainvälisiä kokemuksia paikallisesti”.

Vaikka kansainvälisille teemailloille onkin alueella runsaasti kysyntää, täytyy 4H-yhdistyksellä olla mukana myös omat motivaatiot lähteä toteuttamaan toimintaa. Pääosin Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistyksiä motivoi toiminta, josta yhdistys saa valtionapua. (Pohjonen 2011c.) Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistykset voisivatkin miettiä, saisiko kansainväliset teemaillat mahtumaan jonkin 4H:n avaintuotteen alle ja näin kerryttämään valtionapua tai voisiko teemaillat mahdollisesti lisätä 4H:n markkina-arvoa alueella tai lisätä paikallisjäsenten määrää. Kansainvälisille teemailloille on kuitenkin selkeästi kysyntää Etelä-Pohjanmaan alueella.

6 POHDINTA

4H-järjestön valtionapu tulee tippumaan vuonna 2012 14 prosenttia tästä vuodesta. Tämä tarkoittaa Suomen 4H-liitolle sekä kaikille 4H-piireille ja –yhdistyksille säästämistä ja toiminnan karsimista. (Pohjonen 2011c.) Toivon kuitenkin, että yhdistykset ymmärtävät kansainvälisyyden merkityksen toiminnassaan ja pystyvät hyödyntämään sitä esimerkiksi kansainvälisten teemakerhojen avulla.

Etelä-Pohjanmaa on kansainvälistyvä maakunta, jonne on tulevaisuudessa tulossa myös paljon maahanmuuttajia töihin. Työn perässä tulevat maahanmuuttajat tuovat mukanaan yleensä myös perheensä. Maahanmuuttajanuoret tarvitsevat harrastuksia ja harrastekavereita siinä missä kantaväestönkin nuoret. Etelä-Pohjanmaan 4H-toiminnan tulee mielestäni pyrkiä sellaiselle tasolle, että se pystyy tarjoamaan laadukasta nuorten harraste- ja työllistämistoimintaansa kaikille Etelä-Pohjanmaan nuorille synnyinpaikkaan katsomatta. Näin 4H voi löytää maahanmuuttajien parista lisää jäseniä ja kasvattaa kerhokäyntien määrää, joiden avulla 4H-yhdistykset voivat saada tarvitsemaansa lisärahoitusta.

Mielestäni Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistysten on tässä rahoituksen tilanteessa katsottava nyt pitkälle ja mietittävä, miten heidän yhdistyksensä voisi hyötyä tulevaisuudessa kansainvälistymisestä. Suomi ja koko maailma tulevat kuitenkin hyvin todennäköisesti jatkossakin globalisoitumaan entistä enemmän.

Vaikka 4H-järjestön neljästä avaintuotteista ei löydykään kansainvälisyyttä suoraan, on se kuitenkin osa kaikkia 4H:n avaintuotteita. Maailman kansainvälistyessä kansainvälisyys tulee olemaan arkipäivää niin nuorten yritystoiminnassakin kuin työllistymisessä, joista nämä molemmat ovat 4H:n avaintuotteita. Lisäksi 4H:n kerho- ja klubitoinnassa sekä koulutustoiminnassa, jotka ovat myös 4H:n avaintuotteita, on tärkeä huomioida maailman kansainvälistyminen ja sen merkitys. Tämän vuoksi kansainvälisyyskasvatusta ei pidä aliarvioida 4H-toiminnassa, jos 4H haluaa myös jatkossakin tarjota laadukasta toimintaan tässä muuttuvassa maailmassa.

Kulttuurituottajan ammattikorkeakoulututkinnosta saamani ammatillinen osaaminen oli suureksi avuksi opinnäytetyötä tehdessä sekä antoi mahdollisuuden työskennellä kansainvälisen 4H-toiminnan kehitystyön hyväksi. Lisäksi pystyin hyödyntämään opinnäytetyössäni sosiokulttuurisen työn suuntautumisvaihtoehdosta saamiani taitoja suunnitellessani kansainvälisen teemakerhon opinnäytetyön liitteeksi.

LÄHTEET

4H. 2010. [WWW-dokumentti]. Helsinki: Suomen 4H-liitto. [viitattu 1.5.2011]
Saatavana Intranetista: Vaatii käyttöoikeuden.

4H-arvot. 2011. Suomen 4H-liiton vuosikertomus 2010. Helsinki: Suomen 4H-liitto.

4H-toiminnan päälinjaukset. 2010. 4H-nuorisotyö 2011-2013: Yhdistykset toiminnan ytimessä. Helsinki: Suomen 4H-liitto.

Alanko, T., Liukko, M., Haapasalo, P. & Mellanen, S. (Toim.) 2010. 4H-passi. Helsinki: Suomen 4H-liitto.

Econet. 2007. Matka halki Econet Europen, Vertaillen kouluja, nuoria ja Eurooppaa. Julkaisematon.

Esittely. Ei päiväystä. Globaalikasvatus. [WWW-dokumentti]. [viitattu 31.8.2011]
Saatavana: www.gloaalikasvatus.fi/esittely

Etelä-Pohjanmaa. Ei päiväystä. [WWW-dokumentti]. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan liitto. [viitattu 20.5.2011] Saatavana:
http://www.etelapohjanmaa.fi/?page_id=91&lang=fi

Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin toimintasuunnitelma. Ei päiväystä. Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin toimintasuunnitelma vuodelle 2011. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri [viitattu 1.9.2011]

Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri. 2011. Etelä-Pohjanmaan 4H-piirin vuosikertomus 2010. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri.

Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymis toimintaohjelma. 2009. Etelä-Pohjanmaan kansainvälistymis toimintaohjelma. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan liitto.

Etelä-Pohjanmaan matkailu. Ei päiväystä. [WWW-dokumentti]. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan matkailu. [viitattu 20.5.2011] Saatavana:
http://www.epmatkailu.fi/matkailijan_etela-pohjanmaa_____.html

Haapasalo, P. 2011a. Kansainvälisten asian sihteeri. Suomen 4H-Liitto. Sähköpostihaastattelu 14.9.2011.

Haapasalo, P. 2011b. Tiedote 4H-toiminnanjohtajille. Suomen 4H-liitto. Kansainväliset asiat. Julkaisematon.

- Haatainen, T. 2004. Teoksessa: Myllymäki, T. (Toim.) 2004. Pallo Haltuun: Kansainvälisyyskasvatus Suomessa. Lahti: Kehitysyhteistyön palvelukeskus
- Haatela, J. 2009. Teoksessa: Leppiaho, H., Pulkkinen, A., Pääskylä, M., Salonen, K. & Virtanen, S. (Toim.) 2009. Kansainvälisyys osana ammattikorkeakoulujen arkea. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.
- Halonen, T. 2001. Päivitetty: 27.10.2002. [WWW-dokumentti]. Tasavallan presidentin uudenvuoden puhe 1.1.2001. Saatavana: www.tpk.fi/public/default.aspx?contentid=173419&nodeid=41417&contentlan=1&culture=fi-FI
- Järjestö. Ei päiväystä. [WWW-dokumentti]. Helsinki: Suomen 4H-liitto. [viitattu 30.8.2011] Saatavana: www.4h.fi/jarjesto/
- Järjestön historia. Ei päiväystä. [WWW-dokumentti]. Helsinki: Suomen 4H-liitto. [viitattu 30.8.2011] Saatavana: www.4h.fi/jarjesto/historia/
- Järjestörekisteri. Ei päiväystä. [WWW-dokumentti] Globaalikasvatus. [viitattu 31.8.2011] Saatavana: <http://www.gloaalikasvatus.fi/jarjestorekisteri/1759>
- Kainuun 4H-piirin toimintakertomus 2010. 2011. Kainuun 4H-piirin toimintakertomus 2010. Kajaani: Kainuun 4H-piiri.
- Kitinoja, T. 2009. Kansainvälistymisen nykytila Etelä-Pohjanmaalla-raportti, ISO-hanke. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan liitto.
- Kontio, J. 2009. Teoksessa: Leppiaho, H., Pulkkinen, A., Pääskylä, M., Salonen, K. & Virtanen, S. (Toim.) 2009. Kansainvälisyys osana ammattikorkeakoulujen arkea. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.
- Myllymäki, T. (Toim.) 2004. Pallo Haltuun: Kansainvälisyyskasvatus Suomessa. Lahti: Kehitysyhteistyön palvelukeskus.
- Pajunen, M. & Torniainen, P. (Toim.) Ei päiväystä. Kansainvälisen 4H TOP-tehtävän ohjaajanopas. Helsinki: Suomen 4H-liitto.
- Palkkimäki, S. (Toim.) 2007. Monikulttuurisuuskoulutuskansio. Suomen 4H-liitto. Kansainväliset asiat. Julkaisematon.
- Pohjonen, M. 2011a. Johtaja. Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri. Suunnittelupalaveri 28.3.2011.
- Pohjonen, M. 2011b. Johtaja. Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri. Sähköpostihaastattelu 7.9.2011.

Pohjonen, M. 2011c. Johtaja. Etelä-Pohjanmaan 4H-piiri. Sähköpostihaastattelu 1.11.2011.

Rintakallio, R. 2011. Toiminnanjohtaja. Vaasan 4H-yhdistys. Sähköpostihaastattelu 3.10.2011.

Suomen 4H-liitto. 2011. Suomen 4H-liiton vuosikertomus 2010. Helsinki: Suomen 4H-liitto.

Tilastokeskus. 2011. [WWW-dokumentti]. Tilastokeskus, väestötilastot. Saatavana: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#bruttokansantuote

Uusitalo, M-B. 2011. Toiminnanjohtaja. Isojoen-Karijoen 4H-yhdistys. Puhelinhaastattelu 21.9.2011.

Valkeinen, N. 2011. Toiminnanjohtaja. Ähtärin 4H-yhdistys. Sähköpostihaastattelu 4.10.2011.

Westergård, T. 1994. Teoksessa: Martiskainen, K. (Toim.) 1994. Etelä-Pohjanmaan väylät maailmalle –konferenssi: Konferenssikooste. Seinäjoki: Tampereen yliopiston täydennyskoulutuskeskus.

Yhdistykset kohtaavat muuttuvan toimintaympäristön. 2010. 4H-nuorisotyö 2011-2013: Yhdistykset toiminnan ytimessä. Helsinki: Suomen 4H-liitto.

LIITTEET

LIITE 1. Webropol -kysely Etelä-Pohjanmaan 4H-yhdistysten jäsenille ja toimijoille.

- 1.) **Ikä:** 6-12, 13-17, 18-28, 29-35, 36-
- 2.) **Sukupuoli:** Mies/Nainen
- 3.) **Koulutus:** Peruskoulu; Lukio; Ammattikoulu tai vastaava; Ammattikorkeakoulu tai yliopisto; Muu, mikä?
- 4.) **4H-Jäsen:** Olen; Olen ollut, mutta en ole tällä hetkellä; En ole
- 5.) **Alue:** Seinäjoen seutu; Suupohja; Kuusiokunta; Järviseu; Muu, mikä?
- 6.) **Olen kuullut aiemmin jostain seuraavasta 4H:n järjestämästä kansainvälisestä toiminnasta Etelä-Pohjanmaan alueella:**
Kansainvälinen teemapäivä 4H-kerhossa; 4H:n järjestämä kansainvälinen ilta; Pohjoismaiden 4H-leiri; Muu 4H:n kansainvälinen leiri; 4H:n kansainvälinen nuorisovaihto; Isäntäperheenä oleminen; 4H:n järjestämä kansainvälinen MOD-koulutus.
- 7.) **Olen osallistunut johonkin seuraavista 4H:n tapahtumista:** 4H:n kansainvälinen nuorisovaihto; 4H:n kansainvälinen leiri; Toiminut isäntäperheenä 4H:n kautta.
- 8.) **Jos jätit vastaamatta kohdassa 7. johonkin, mikä on vaikuttanut eniten päätökseesi: (Voit valita useampia)** En tiennyt mahdollisuudesta; Taloudelliset syyt; Käytännön järjestelyt; Kielitaidon puute; Uskalluksen puute; Muu, mikä?
- 9.) **Jos vastasit kohdassa 7. johonkin, mikä on vaikuttanut eniten päätökseesi: (Voit valita useampia)** Uusi ympäristö; Käytännön järjestelyt; Halu kehittää kielitaitoa; Tutustuminen uuteen kulttuuriin; Muu, mikä?
- 10.) **Millaiseen kv-toimintaan haluaisit osallistua 4H:n kautta: (Voit valita useamman)** Kansainvälinen leiri; Kansainvälinen vaihto; Kansainvälinen teemakerho (6-12v.); Kansainvälinen teemaklubi (13-29v.); Kansainvälinen ilta, jossa olisi mahdollisuus tutustua esim. uusiin kulttuureihin; Muu, mikä?

- 11.) **Kuinka tärkeänä pidät seuraavia asioita, kun Etelä-Pohjanmaan alueen 4H:n toimintaan kehitetään: (1=En osaa sanoa, 2=Ei ollenkaan tärkeä, 3=Ei kovin tärkeä, 4=Melko tärkeä, 5=Erittäin tärkeä)** Eri kulttuurien teemapäivien lisääminen kerhoissa; Oman kansainvälisen teemakerhon perustaminen paikkakunnallesi; Avointen kansainvälisten iltojen pitäminen; Kansainvälisten 4H-leirien markkinoinnin kehittäminen; 4H-nuorisovaihdon osallistujapaikkojen lisääminen; Isäntäperhetoiminnasta tiedottamisen lisääminen; Isäntäperheen tuen lisääminen.
- 12.) **Mitä mieltä olet seuraavista väitteistä: (1=En osaa sanoa, 2=Täysin eri mieltä, 3=Hieman eri mieltä, 4=Hieman samaa mieltä, 5=Täysin samaa mieltä)** 4H:n kansainvälisen toiminnan kehittäminen on mielestäni tärkeää Etelä-Pohjanmaalla; Alueeni tiedotus 4H:n kansainvälisestä toiminnasta on mielestäni riittävä; E-P:n 4H-piirin alueelta kansainväliseen vaihtoon pääsevien määrä on riittävä. (n.2-3hlöä/vuosi vaikka halukkaita olisi enemmän).
- 13.) **Haluaisitko toimia isäntäperheenä ulkomaalaiselle nuorelle:**
Kyllä/En.
- 14.) **Jos vastasit En, mitkä asiat vaikuttavat eniten päätökseesi:**
Kielitaidon puute; Ajan puute; Taloudellinen tilanne; Ajatus vieraasta ihmisestä kodissani ei houkuttele; En tiedä tarpeeksi isäntäperheenä olemisen velvollisuuksista; Muu, mikä?
- 15.) **Jos vastasit Kyllä, mitkä asiat vaikuttavat eniten päätökseesi:**
Halu tutustua uuteen kulttuuriin; Halu esitellä omaa kulttuuria; Kielitaidon kehittäminen; Muu, mikä?
- 16.) **Millaista kansainvälistä toimintaa haluaisit alueellasi järjestettävän?**

Kiitos vastauksistasi!

LIITE 2. Esimerkki kansainvälisestä teemakerhosta

KANSAINVÄLINEN 4H-TEEMAKERHO

- Esimerkkinä kolme kerhokertaa, joita voit soveltaa omaan kerhoon sopivaksi.
- Kansainvälisen teemakerhon voi sisällyttää tavallisen 4H-kerhon ohjelmaan tai järjestää erillisenä kokonaisuutena.
- Esimerkeissä on ajateltu, että kerho järjestetään joka toinen viikko ja yhden kerhokerran kesto on noin 1,5h.
- Tavoitteena saada lapset arvostamaan ihmisten, kulttuurien ja näkemysten välisiä eroavaisuuksia.

1. Kerta:

- Aloitutus:** (n.10min.)
- Käydään läpi teemakerhon koko ohjelma.
 - Johdatus aiheeseen: Keskustellaan kansainvälisyydestä. Esim. mitä sillä tarkoitetaan, tunteeko joku ulkomailta muuttaneita, saamelaisia jne. Mitä eri maita lapset tietävät, tietääkö toimitaanko jossain maassa erilailla kuin Suomessa ym.
- Leikit:** (n.20min.)
- Energianpurkuleikkejä**
- Aasialainen leikki: Lohikäärmeen häntä
 - Saamelainen leikki: Vasanmerkintä
 - Kiinalainen hippa
- Teemaleikkejä**
- Etsi ystäväsi tervehdysten perusteella
 - Espanjalainen kauppa
- TOP:** (n.45min.)
- Tehdään ryhmästä riippuen joko pienryhmissä, yksin tai parettain kansainvälisyys TOP-tehtävä. Lapset saavat itse päättää minkä tehtävän tekevät. Alla esimerkkejä A-tason TOP-tehtävistä, joita on mahdollista soveltaa toteutettavaksi kerhossa.
 - Oman kotiympäristön luonto pienoiskoossa
 - Suomen naapurimaat
 - Kansainvälisyyttä kotona
 - Paras matkamuisto
- Lopetus:** (n.15min.)
- Keskustellaan kerhon kulusta ja muistutetaan lapsia viimeisestä teemakerhokerrasta, jolloin kerhoon tulee vierailija toisesta kulttuurista. Onko lapsilla toiveita mistä vierailija voisi olla kotoisin tai millaisen vieraan he muuten haluaisivat kerhoon?

Ohjaajalle:

- Kerhon jälkeen ohjaaja miettii ja etsii mahdollisen vierailijan kerhoon kertomaan omasta kulttuuristaan sekä miettii kulttuuriin sopivan taidon, joka opetetaan lapsille viimeisellä kerralla. Lisäksi ohjaaja hankkii tietoa vierailijan kulttuurista sekä etsii/soveltaa sopivan TOP-tehtävän seuraavaalle kerhokerralle.

2. Kerta:**Aloitut:** (n.15min.)

- Käydään läpi kerhokerran ohjelma.
 -Keskustellaan erilaisuudesta ja kiusaamisesta. Kiusaamisesta esimerkkinä voi käyttää seuraavaa harjoitusta: Jaa lapsille jokaiselle oma paperiarkki. Pyydä lapsia rypistämään paperi mytyksi, polkemaan ja lyömään sitä, mutta niin kuitenkin ettei paperi repeä. Sen jälkeen pyydä lapsia oikeisemaan paperi ja katsomaan kuinka likainen ja täynnä taitteita paperiarkki on. Pyydä lapset pyytämään anteeksi paperilta. Tämän jälkeen voit kertoa lapsille, että nuo jäljet paperista eivät häviä milloinkaan, vaikka kuinka yrittäisivät poistaa niitä. Se on samaa mitä kiusaaja tekee muille. Vaikka pyytäisi anteeksi jälkikäteen, arvet eivät ikinä häviä. Keskustelkaa siitä mitä ajatuksia tehtävä herätti lapsissa.

Leikit: (n. 20min.)**Teemaleikkejä**

-Domino
 - Monenlaiset ihmiset

TOP: (n. 35min.)

- Tutustutaan seuraavan kerhokerran vierailijan kulttuuriin TOP-tehtävän avulla, joka liittyy hänen kotimaahansa. Esimerkiksi matkustan ympäri Eurooppaa TOP-tehtävistä löytyy valmiita tehtäviä liittyen eri maihin. Voit soveltaa kyseisiä tehtäviä, jos niistä ei löydy valmiiksi oikeaa kohdetta.

Lopetus: (n.20min.)

- Keskustellaan vielä seuraavan kerhokerran vierailijan kulttuurista. Ohjaaja voi kertoa kulttuurista lisää. Mietitään myös mahdollisia kysymyksiä vierailijalle. Tutustumalla etukäteen vieraaseen kulttuuriin vähennetään epävarmuutta vierailijaa kohtaan.

Ohjaajalle:

- Ohjaaja suunnittelee viimeisen kerhokerran yhdessä vierailijan kanssa.

3. Kerta:

- Aloitus:** - Esitellään vierailija.
- Vierailija:** - Kertoo omasta kulttuuristaan. Verrataan kulttuuria suomalaiseen kulttuuriin. Aluksi keskitytään kulttuurien yhtäläisyyksiin ja myöhemmin mietitään myös eroavaisuuksia.
- Leikit:** - Vierailija voi opettaa jonkun leikin.
- TOP:** - Opetellaan, jokin uusi asia. Esimerkiksi, jos vierailija on Afrikasta, voidaan tehdä afrikkalaisia koruja.
- Lopetus:** - Kysytään vierailijalta kysymyksiä. Kiitokset ja kerhon lopetus.

Ohjeet leikkeihin:**LOHIKÄÄRMEEN HÄNTÄ** (Aasialainen leikki)

Leikkijät menevät jonoon ja ottavat edessä olevaa lantiolta tiukasti kiinni. Ensimmäinen on lohikäärmeen pää, joka on niin nälkäinen että haluaa syödä häntänsä. Hännän kiinni saatuaan vaihdetaan päätä ja häntää.

VASANMERKINTÄ (Saamelainen leikki)

-Ulkoleikki, jota voidaan pelata myös liikuntasalissa.
 -Tarvitaan yksi tai kaksi palloa ja eri värisiä pyykkipoikia.
 Valitaan joukosta kaksi tai useampi pallonheittäjä, jotka ovat "poromiehiä". Jokaisella heistä on erivärinen pyykkipoika. Maahan piirretään ympyrä. Muut leikkijät ovat ympyrän sisäpuolella "poroina". Pallonheittäjät yrittävät osua pallolla niihin, jotka ovat ympyrän sisäpuolella. Se, johon pallo osuu, merkitään heittäjän merkkiin esim. punaisella pyykkipojalla. Se poromies, jolla on eniten poroja omassa merkissä, on voittanut pelin. Se, joka jää viimeiseksi ympyrään, pääsee seuraavaksi poromieheksi (heittäjäksi).

KIINALAINEN HIPPA

Yksi osallistujista on ensimmäinen hippa. Hän yrittää ottaa muita kiinni koskettamalla johonkin kohtaan vartaloa. Kun hän osuu, on kyseisen leikkijän laitettava kätensä siihen kohtaan, johon hippa kosketti. Jos hippa osuu häneen toisen kerran, on hänen laitettava toinen kätensä tähän uuteen kosketuspaikkaan. Kolmannesta osumasta leikkijä joutuu itse hipaksi.

ETSI YSTÄVÄSI TERVEHDYKSEN PERUSTEELLA

-Tervehtiminen on kaikissa kulttuureissa kohteliasta, ja on aina hyvien tapojen mukaista opetella muiden maiden tervehdyksiä.
 Lapuille on kirjoitettu eri kielillä erilaisia tervehdyksiä, kaksi samalla kielellä (tai useampi, jos halutaan isompia ryhmiä). Jokainen vetää itselleen oman tervehdyksen. Kuljetaan piirissä ja sanotaan päivää sillä kielellä, joka lappuun on

kirjoitettu, ja etsitään oma pari. Jatketaan niin kauan, että kaikki ovat löytäneet parinsa.

Lisäversio:

Ryhmä on jaettu kahteen osaan. Samat laput jaetaan kummallekin ryhmälle niin, että jokaisella on samanlaisella lapulla varustettu pari toisessa ryhmässä. Kaikkien silmät sidotaan ja tarkoituksena on löytää oma pari huutamalla omaa tervehdystä. Kaikki lähtevät yhtä aikaa hakemaan pariaan.

Esimerkkejä tervehdyksistä:

Ruotsalainen: God dag!
Saksalainen: Guten Tag!
Arabi: Salam alekum!
Italialainen: Buon giorno!
Tansanialainen: Jambo!
Srilankalainen: Aibowan!
Intialainen: Namaskar!

Englantilainen: Hello!
Venäläinen: Trastui!
Ranskalainen: Bonjour!
Espanjalainen: Buenos dias!
Kiinalainen: Ni hao!
Nepalilainen: Namaste!

ESPANJALAINEN KAUPPA

-Harjoituksen vetäjä voi valmiiksi kirjoittaa ostettavia tuotteita.

Yksi osallistujista asettuu tiskin taakse espanjalaiseen kauppaan. Vapaaehtoiset osallistujat ovat turisteja ja jonottavat tiskille ostaakseen tavaroita. Espanjalainen myyjä ei osaa eikä ymmärrä kieltäsi, joten turistit yrittävät elein, ilmein ja liikkein näyttää, minkä tavaran haluaisivat ostaa. Jos myyjä ei ymmärrä kehonkieltä, eli keksi mitä ostaja haluaa, hänen on siirryttävä jonon hännille ja hän muuttuu asiakkaaksi. Jonon ensimmäisestä tulee seuraava myyjä.

DOMINO

-Peliin tarvitaan vähintään kahdeksan osallistujaa. Ryhmän ollessa suuri se voidaan jakaa useampiin, pienempiin ryhmiin.

Ohjaaja aloittaa kertomalla, että hänellä on oikeassa kädessään jokin hänelle tyypillinen ominaisuus, esimerkiksi: "Minulla on siniset silmät". Nyt osallistujista joku, jolla myös on siniset silmät, tarttuu vasemmalla kädellään ohjaajan oikeaan käteen. Tämän jälkeen viimeksi tullut osallistuja keksii oikeaan käteensä uuden hänelle tyypillisen ominaisuuden. Esimerkiksi: "minä harrastan musiikkia". Jälleen osallistujista joku, joka myös harrastaa musiikkia, tulee ja tarttuu edellisen osallistujan oikeaan käteen. Näin jatketaan kunnes kaikki osallistujat ovat piirissä. Viimeisen lenkin eli ohjaajan "vasemman käden" ja viimeksi mukaan tulleen osallistujan "oikean käden" on löydettävä joku yhteinen ominaisuus.

Huomioitavaa:

- Mikäli pelin aikana joku osallistujista kertoo ominaisuudekseen jotain sellaista, mitä kenelläkään muulla ei ole, hän keksii uuden ominaisuuden, kunnes sellainen löytyy.
- Samoja ominaisuuksia ei saa käyttää kahta kertaa.
- Jos osallistujien on vaikea keksiä ominaisuuksia voi ohjaaja auttaa antamalla vinkkejä (ulkonäköön liittyvät ominaisuudet, harrastuksiin, asuinpaikkaan, mieltymyksiin, perheeseen jne. liittyvät ominaisuudet)

Kun kaikki osallistujat ja ohjaaja muodostavat kokonaisen piirin, keskustellaan tehtävästä.

- Mikä tehtävässä oli helppoa, hauskaa, vaikeaa
- Oliko täyden piirin aikaan saaminen vaikeaa
- Millaisia ajatuksia tehtävä osallistujissa herätti

MONENLAISET IHMISET

-Ohjaaja kertoo ja näyttää esimerkkiä, muut tekevät perässä.

On olemassa monenlaisia ihmisiä. Toiset ovat hyvin pitkiä (seistään varpaillaan, kädet ylhäällä), tai erikoisen pitkiä (nostetaan käsiä vieläkin ylemmäksi), monet kasvavat koko ajan lisää pituutta (venytetään sormetkin suoriksi ja kurotetaan ne niin ylös kuin saadaan). Toiset ihmiset ovat pikkuisia (rojahdetaan velttona lattialle), niin pikkuisia että he ovat aivan jyvän kokoisia (kyyristytään lattialle vielä pienempään tilaan). Monet ovat lihavia (pullistetaan mahaa ulospäin), niin lihavia, että vatsa aivan roikkuu (työnnetään vatsaa kaarelle eteenpäin). Useat urheilevat (hyppy haara-asentoon). Hyvässä kunnossa pysyminen edellyttää jatkuvaa liikkumista ja treenaamista (hyppyjä perus- ja haara-asentoon, samalla kädet sivukautta suorana pään ylle ja reisiin. Reipasta liikettä ainakin puoli minuuttia). Myös lepo on ihmiselle hyväksi (lysähdetään lattialle makaamaan nukkuma-asentoon) Unen jälkeen monet venyttelevät ja haukottelevat (venyttelyä ja haukottelua, silmien hieromista). Jotkut ihmiset ovat levottomia kuin tuuliviirit (kädet sivuille, edestakaisin liikettä ylävartalo pyörien), toiset liikkuvat hätäisesti paikasta toiseen ja miettivät ehtivätkö joka paikkaan (pompitaan paikalla tasahyppelyä). Vanhukset ovat joskus kovin koukkuselkäisiä (seisotaan jalat suorassa, kumarrutaan eteenpäin ja asetetaan sormet/kämmenet lattiaan). Lapset sen sijaan ovat vikkeliä ja villejä (hullunkurista discoliikehdintää). Lopuksi kaikki voivat hieman venytellä ja istahtaa lepäämään.